

Riktlinjer för borgensavgift

Fastställt av	Kommunstyrelsen
Datum och paragraf	2021-04-14 § 48
För revidering ansvarar:	Kommunstyrelsen
	Kommunstyrelsen har rätt att göra revideringar i riktlinjerna.
Dokumentet gäller för	Kommunkoncernen
Dokumentansvarig	Ekonomichef
Diarienummer	KS 2021/288

Inledning

Kommunfullmäktige har antagit borgenspolicy vilken ligger till grund för dessa riktlinjer.

Syfte

När en kommun ställer ut lån till ett koncernbolag krävs ett räntepåslag. Om koncernbolaget lånar själva och kommunen tecknar ett borgensåtagande för lånet krävs också att kommunen ska ersättas för detta i form av en borgensavgift. Att det behövs en borgensavgift eller ett räntepåslag utöver den faktiska upplåningskostnaden beror på EU-lagstiftning avseende statsstöd. Det är inte tillåtet att ge offentligt ägda företag en konkurrensfördel genom att subventionera deras finansiering.

Bolagens villkor för finansieringen ska vara marknadsmässig och motsvara den bolagen skulle erhålla om de hade varit ett fristående bolag. Vid sidan av EU-lagstiftning måste också Skatteverkets regler för internprissättning tas i beaktande. Räntepåslaget eller borgensavgiften får varken vara för hög eller för låg då det skulle kunna ses som skatteplanering och överföring av vinstmedel.

Internprissättningen av lån samt beräkning av borgensavgift måste alltså ske på marknadsmässiga grunder.

Kommunfullmäktige har i borgenspolicyn beslutat att borgensavgift ska tas ut för samtliga helägda bolag.

Den modell för borgensavgift som Sotenäs kommun använder utgår ifrån Söderberg & Partners.

För varje år beslutar kommunfullmäktige, i samband med beslut om Mål- och resursplan, om nivåer på avgiften för respektive bolag. Detta med utgångspunkt från analys enligt Söderberg & Partners årliga genomgång.

Modell för borgensavgift

Metod marginalberäkning

Söderberg & Partners modell för beräkning av borgensavgift tar sin utgångspunkt från publikt tillgängliga marknadsdata vilket sedan justeras individuellt per bolag baserat på dess finansiella status. Modellen baseras på följande parametrar:

- Genomsnittlig ränta på kommunens externa lån, inklusive eventuella derivat
- Ett bolagsspecifikt påslag, där påslaget ska motsvara en marknadsmässig ränteskillnad gentemot kommunens upplåning och vad det enskilda bolaget skulle kunna låna till på egna meriter

För att identifiera rätt nivå på det bolagsspecifika påslaget görs detta i fler steg. Till att börja med tas utgångspunkten i olika räntekurvor vilka motsvarar upplåningskostnaden för bolag med en liknande kreditvärdighet. Genom detta erhålles marknadsmässiga nivåer, samt adekvata relationer mellan upplåningskostnaden för låntagare med olika kreditvärdighet. Följande fyra räntekurvor används:

- Räntekurva stat: Svenska statsobligationer
- Räntekurva AA: Kommuner och regioner
- Räntekurva A: Kommunala och regionsägda bolag med hög kreditvärdighet
- Räntekurva BBB: Kommunala och regionsägda bolag med låg kreditvärdighet

Vi utgår från att ett bolag inte kan ha lika hög eller högre kreditvärdighet än moderbolaget, det vill säga kommunen, och ligger därför alltid i spannet mellan A-kurvan och BBB-kurvan. För att erhålla rätt nivå inom spannet görs en analys av det individuella bolagets finansiella status som jämförs med finansiell status mot ett stort urval av kommunal- och landstingsägda bolag i Sverige. När räntenivån för det enskilda bolaget räknats fram jämförs det med AA-kurvan och skillnaden utgör borgensavgiften.

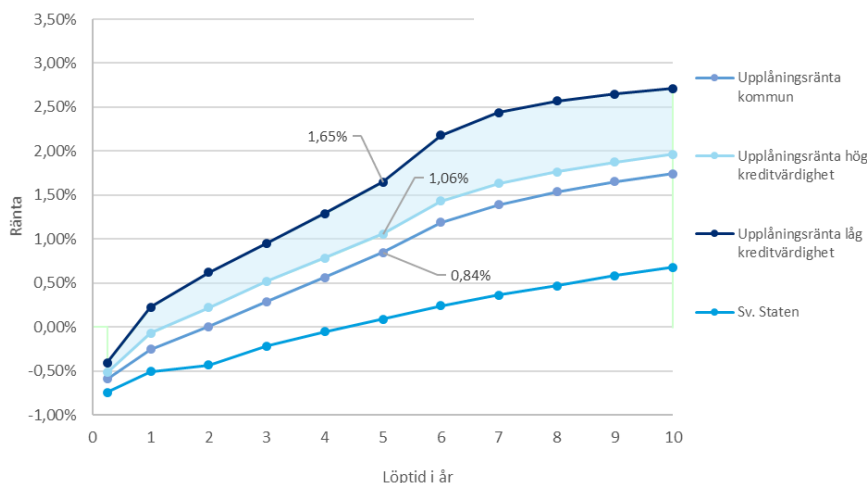
Marknadsräntor

För att beräkna marknadsräntan utgår modellen från ett antal räntekurvor med utgångspunkt från utgivna obligationer av emittenter med olika nivåer av kreditvärdighet (rating). Det finns tillräckligt mycket data på den svenska marknaden för att identifiera nivåerna på kurvorna avseende kategorierna svenska staten respektive kommuner. Däremot finns det inte tillräckligt många jämförbara emittenter i Sverige med kreditbetyget A respektive BBB och därmed för få utgivna obligationer för att kunna skatta en relevant kurva vid varje mättillfälle.

Söderberg & Partners har därför valt att inhämta data från den mycket mer likvida och effektiva marknaden i USA. Genom att inhämta data för bolag i USA som motsvarar kreditvärdigheten inom samtliga kurvor erhålles relationer mellan kurvorna. Dessa relationer används sedan med utgångspunkt från den svenska stats- respektive kommunkurvan. Detta innebär sammanfattningsvis att modellen erhåller relevanta nivåer för samtliga räntenivåer för olika kreditkategorier anpassade efter svenska förhållanden och med den svenska statskurvan som bas.

I följande exempel illustreras samtliga kurvor. Statskurvan och AA-kurvan (kommun) bygger alltså på svenska noteringar medan övriga kurvor sätts med hjälp av relationer mellan de olika räntekurvorna på den amerikanska marknaden. Exemplet nedan illustrerar räntespannet en given mätpunkt och en given löptid. Vidare använder vi ett rullande snitt över tre år för att få en medveten tröghet i modellen och undvika alltför stora slag från ett år till ett annat.

Exempel löptid 5 år

Som nämnts antas att ett bolag inte ha lika bra eller bättre kreditbetyg än moderbolaget varför bolagets estimerade ränta skall ligga i spannet mellan A- och BBB-kurvan. I exemplet ovan är det för ett lån med en löptid om 5 år mellan 1,65 % och 1,06%, dvs spannet är 0,59%. Nästa steg är att beräkna hur stor del av räntespannet som skall belasta respektive bolag. Det görs genom en individuell justering.

Individuell justering kapitalbindning

Genom framtagande av räntekurvorna för marknadsräntorna inom olika kreditkategorier erhålls en bas för inom vilket spann påslaget ska ligga på för olika löptider. Modellen tar även hänsyn till bolagens aktuella kapitalbindning för att få en relevant koppling till hur skuldportföljen är strukturerad samt för att spegla kommunens åtagande. Ju längre kapitalbindning desto större blir helt logiskt borgensavgiften då räntespreadarna ökar i takt med längre löptider.

Individuell justering kreditvärdighet

Genom framtagande av räntekurvorna för marknadsräntorna inom olika kreditkategorier erhålls en bas för inom vilket spann påslaget ska ligga för på olika löptider. För att identifiera hur stort påslaget ska vara för det enskilda bolaget används finansiella nyckeltal baserat på etablerade modeller för utvärdering av kreditvärdigheten. Till det ingår också att ha relevant jämförelsematerial för bolagen. För det hämtas data från Statistiska Centralbyrån (SCB) avseende finansiella nyckeltal för ca 2 000 bolag inom den offentliga sektorn.

Följande tre nyckeltal används:

- **Soliditet** = eget kapital samt 78% av obeskattade reserver i förhållande till balansomslutning vilket speglar bolagets betalningsförmåga på lång sikt
- **Räntetäckningsgrad** = resultat före finansnetto + ränteintäkter i förhållande till räntekostnader vilket speglar bolagets förmåga att täcka räntekostnader samt ger en bild av skuldsättningen
- **EBIT/Balansomslutning** = resultat före finansnetto i förhållande till balansomslutning vilket ger ett mått på bolagets lönsamhet

Dessa tre nyckeltal är etablerade samt ger en god och översiktlig bild av bolagets finansiella status och kreditvärdighet ur olika perspektiv.